

สิงคโปร์กับบ้านแห่งความหวังและหัวใจ

ยุทธศักดิ์ ฅณาสวัสดิ์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

นายสีเชียนลุง นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ได้กล่าวปราศรัยเมื่อวันอาทิตย์ที่ 26 สิงหาคม 2555 ภายใต้อำนาจที่ว่าเป็นบ้านแห่งความหวังและหัวใจ อันเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งเพื่อเฉลิมฉลองวันชาติสิงคโปร์ กล่าวถึงเทคโนโลยีในช่วง 20 ปีข้างหน้า จะเปลี่ยนวิถีชีวิตของเราโดยสิ้นเชิงอย่างที่เราแทบจะคาดไม่ถึง คล้ายคลึงกับเมื่อในอดีต 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งในช่วงนั้นเราไม่ถึงว่าโทรศัพท์มือถือและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงเว็บไซต์ยูทูบและเฟซบุ๊ก จะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเราโดยสิ้นเชิง สำหรับทิศทางของสิงคโปร์ในอนาคต นายสีเชียนลุงได้กำหนดไว้ใน 3 หัวข้อ

ประการแรก คือ **ความหวังที่เจิดจรัสยิ่งขึ้น (Brighter Hopes)** จะต้องสร้างความหวังว่าสิงคโปร์จะดียิ่งขึ้นในวันข้างหน้า ซึ่งรัฐบาลจะลงทุนมากถึง 1.5 ล้านล้านบาท ขยายเครือข่ายระบบรถไฟฟ้ามหานคร ในช่วง 10 ปีข้างหน้า รวมถึงปรับปรุงการศึกษาในชั้นอนุบาลให้มีคุณภาพให้สูงขึ้นและอุดหนุนเพื่อให้ค่าเล่าเรียนต่ำลง ขณะเดียวกันจะปรับปรุงสถาบันอุดมศึกษาทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณควบคู่กัน หากเน้นเชิงปริมาณแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาจะตกงาน โดยก่อตั้งขึ้นใหม่ 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัย SIM (UniSIM) จัดการเรียนการสอนในสาขาต่างๆ เช่น สาขาอากาศยาน กำหนดนักศึกษาต้องไปศึกษาเชิงปฏิบัติจริงเกี่ยวกับวิศวกรรมอากาศยานในโรงงานอุตสาหกรรมควบคู่กันภาคทฤษฎี

อีกแห่งหนึ่ง คือ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสิงคโปร์ ซึ่งจัดหลักสูตรการเรียนการสอนโดยร่วมมือเป็นพันธมิตรกับสถาบันชั้นนำในต่างประเทศ เช่น เป็นพันธมิตรกับ DigiPen ซึ่งเป็นสถาบันระดับแนวหน้าของสหรัฐฯ ในหลักสูตรสื่อดิจิทัล ในลักษณะปฏิสัมพันธ์ (interactive digital media) เป็นพันธมิตรกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งมิวนิคของเยอรมนี ในหลักสูตรด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม

ขณะเดียวกันในอีก 20 ปีข้างหน้า จะมีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อทดแทนแรงงานคนมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเขายกตัวอย่างว่าโทรศัพท์มือถือที่ติดตั้งโปรแกรม Siri ในอนาคตอีกไม่กี่ปีข้างหน้า จะฉลาดพอๆ กับเลขานุการที่เป็นคน ดังนั้น เลขานุการจะต้องฝึกอบรมใหม่ในอนาคตเพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถปรับเปลี่ยนมาทำงานเป็นผู้จัดการสำนักงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่โทรศัพท์ยังทำงานแทนไม่ได้

ประการที่สอง **หัวใจที่พองโตขึ้น (Bigger Heart)** เขากล่าวว่าสิงคโปร์ในอนาคตจะต้องดูแลเอาใจใส่แก่ผู้ยากไร้ คนพิการ คนสูงอายุ มีความเมตตา กรุณาแก่บุคคลรอบข้าง รวมถึงสร้างความเป็นมิตรกับชาวต่างชาติที่เข้ามาทำงานหรืออยู่อาศัยในสิงคโปร์ โดยแม้สิงคโปร์จะเป็นเกาะเล็กๆ แต่ไม่สามารถที่จะทำตัวเป็นคนที่หัวใจคับแคบได้

นายสีเชียนลุงยังกล่าวว่าเขาไม่เหมือนกับนักการเมืองประเทศอื่นๆ เขาชอบพูดความจริง จากการที่รัฐบาลมีแนวโน้มเพิ่มงบประมาณสวัสดิการสังคมอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต ดังนั้น ไม่ช้าก็เร็ว รัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มอัตราภาษีอากรเพื่อนำมาปิดหีบงบประมาณ

ประการที่สาม **บ้านที่ดียิ่งขึ้นของเรา (Our Best Home)** ต้องสร้างความรู้สึกลึกถึงที่เราเป็นส่วนหนึ่งของสิงคโปร์ เป็นประเทศที่เราจงรักภักดี เป็นประเทศที่เราภาคภูมิใจในผลสำเร็จร่วมกัน เป็นสถานที่ซึ่งเราอยากจะทำงานและมีบุตรหลาน เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่แก่ประเทศ

แต่ปัจจุบันสิงคโปร์มีเด็กเกิดน้อยมาก แม้ในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือ เช่น อนุญาตให้ลาคลอด 16 สัปดาห์ หรือเกือบ 4 เดือน โดยรัฐบาลจ่ายเงินเดือนชดเชยให้แก่สายจ้าง อุดหนุนค่าดูแลบุตร แต่สตรียังไม่ต้องการแต่งงานและมีบุตร เนื่องจากห่วงกังวลว่าจะส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าทางอาชีพ ดังนั้น สิงคโปร์ต้องการสิ่งทีเรียกว่าความสมดุลระหว่าง

การทำงานและชีวิต (work-life balance) ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากคนยังมีบรรทัดฐานที่ว่าจะต้องทำงานหนักเพื่อสร้างผลดี ความชอบอันจะทำให้ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง

รัฐบาลสิงคโปร์ได้ทำการศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาลำบากด้าน คาดว่าจะแล้วเสร็จในเร็วๆ นี้ เพื่อปรับเปลี่ยน ขนบธรรมเนียมข้างต้น เป็นต้นว่า ต้องสร้างบรรทัดฐานใหม่เพื่อให้เอื้อต่อ work-life balance โดยแนวคิดหนึ่งที่มีผู้เสนอแนะ คือ กำหนดว่าแต่ละสัปดาห์ จะต้องมียุติวัน ที่จะต้องปิดสถานที่ทำงานในเวลา 6 โมงเย็น หากพบเห็นใครก็ตามยังอยู่ในที่ทำงาน จะถือว่าละเมิดผิดกฎในการพิจารณาให้ผลดีความชอบ

สุดท้ายนี้ สิงคโปร์นับเป็นกรณีศึกษาสำคัญของไทย เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศกำลังชิงแชมป์ในตำแหน่งสังคมผู้สูงอายุ แห่ง AEC โดยจากสถิติจากเว็บไซต์องค์การสืบราชการลับ CIA ของสหรัฐฯ พบว่าไทยและสิงคโปร์มีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี ขึ้นไปเป็นสัดส่วนเท่ากัน คือ 9.2% แม้อัตราเจริญพันธุ์ของสิงคโปร์จะต่ำกว่า แต่ไทยกลับครอบแชมป์มีอายุกึ่งกลาง ((Median) ของประชากรสูงกว่า คือ 34.7 ปี เปรียบเทียบกับสิงคโปร์ 33.5 ปี อินโดนีเซีย 28.5 ปี เวียดนาม 28.2 ปี มาเลเซีย 27.1 ปี กัมพูชา 23.3 ปี และฟิลิปปินส์ 23.1 ปี แต่สิงคโปร์มีมาตรการแก้ไขปัญหาล่วงแล้ว แต่ไทยกลับยังไม่มีมาตรการเป็นขั้นเป็นอันแต่อย่างใด

บทความตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันที่ 3 กันยายน 2555